

Maaned og saa seile 1½ Maaned i Ostadreisellads. Seg er aldeles overbevist om, at den, der skal kommandere et saadant Skib, behøver 3, 4, 5 Maaneder, førend han kan siges at være fuldstændig inde i den hele Indretning af Skibet; skulde det prøves, saa kunde jeg fristes til at sige, at det skulde sendes ligeoverfor en jævnbyrdig Modstander eller helst mod sin Overmand; men det have vi ikke Raad til. Men jeg siger: Vi kunne trygt stole paa, at dette Skib, som er bygget efter en Type, som har været prøvet andesteds, er fuldkommen godt, og det vilde jo ogsaa være særligt, om det ikke var Tilfældet. Jeg anser det for at være en saadan Tilvægt i vor Flaade, at jeg tror Enhver, som ser det, maa inderlig glæde sig derover, og jeg kan ikke forstaa, at man vil udfaste den Tvivl og gjøre det gjældende, at vi ikke vide, om det duer noget — det er virkelig aldeles uberettiget. — Jeg skal ikke trætte det høje Thing længere, men slutte med at sige, at jeg ønsker, hvis jeg i den Henseende kan faae nogen Tilslutning, at stille Ændringsforslag til Finantslovsforslaget vedrørende Universitetet, Folkehøjskolerne og Bygningen af Korvetten. Derimod vil jeg ikke, som engang tidligere, naar Møttallet her i Thinget modsætter sig for Exempel at tage Sagen under Forhandling i Udvalg eller ikke vil give mig nogen Understøttelse til, at der stilles Ændringsforslag, tvinge ærede Medlemmer til at saakalde politiske Grunde at stemme imod et Forslag, som jeg veed, Flektheden i Grunden anerkjender burde vedtages. Men jeg er ikke overbevist om, og jeg tror ikke, at Nogen kan overbevise mig om, at der under den nuværende politiske Situation skulde være nogen som helst Fare for, at man ved at ændre Finantslovsforslaget paa disse enkelte Punkter, hvad Alle maa erkjende for rimeligt og billigt, skulde fremkalde nogen Konflikt eller nogen som helst politisk Uansselighed. Jeg frygter ikke for de politiske Konflikter i dette Dieblik. Jeg tror, at hverken Landsting eller Regjering behøve i dette Dieblik at frygte nogen politisk Konflikt. Men jeg mener, at den høitærede Regjering ved sin Kløgt, Besindighed og Fasthed har vundet delvis en parlamentarisk Seir i denne Session, og at det vil være Landstingets Op-gave at søge at gjøre den fuldstændig.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Fischer): Det andet kongevalgte Medlem, der aabnede Forhandlingerne idag, vølede ved to Spørgsmaal, som vedrøre Kirke- og Undervisningsministerens Budget, som det ogsaa er saa naturligt at omtale ved Siden af hinanden, fordi de paa en vis Maade gjensidig synes at tjene til at belyse hinanden. Det er saa heldigt, at jeg netop ogsaa har benyttet enhver Leilighed, der tilbød sig, dels ved Forhandlingerne med Finantsudvalget og dels i Folkethinget, til just at stille disse to Poster paa

Budgettet jevnstids med hinanden. Det ene er Universitetet, og det andet er Folkehøjskolerne. Hvad nu først Universitetet angaar, da skal jeg tillade mig i al Korthed at gennemgaa, hvilken den særgelige Historie med den Underbalance, som nu er opstaaet, er. Universitetet havde i 1848 en god Status; det havde et rent Overstud. Derpaa sluttes en Periode, hvor man sørgløst ikke tog det saa nøie med at overføre en og anden Udgift til Universitetsbudgettet, som tidligere havde været afholdt paa en anden Maade, og det svækkede allerede noget Universitetets Stilling som selvstændigt Institut. Dernæst kom man ind paa en Reformation af Budgettet, som i Begyndelsen faae overmaade uskyldig ud, idet man overførte fra et Budget til et andet en og anden Sum, men dog altid saaledes, at det gik ud over Universitetet. Man søgte særlig at gjøre op mellem Universitetet og Kommunitetet, og det gik altid ud over førstnævnte, og handlede man dengang med det Formaal, med den Betragtning for Øie, at Universitetet og Kommunitetet jo dog i Grunden vare een Stiftelse, som det i og for sig var urimeligt at have staaende som to særskilte Institutter paa Finantsloven. I en lang Række af Aar hødede man saa paa, hvad der var sket, derved, at man dækkede Universitetets Underbalance ved Kommunitetets Overstud, hvortil dette rigelig var tilstrækkeligt, men ovenpaa dette fulgte en anden Periode. Efter Sorgløsheden og den reformatoriske Lyst kom Udelæggelsen, og den fulgte med raske Skridt i Løbet af nogle Aar saaledes, at Universitetet er bragt i den Tilstand, hvori vi nu have det; dog med en Forandring, som jeg ret strax skal omtale. Udelæggelsen skete da derved, at man overførte flere Udgifter endnu til Universitetet og navnlig Udgiften til botanisk Have, om hvilken det forud klart og bestemt var aftalt, at den skulde afholdes af Kommunitetet, samtidig med at alle Udgifter til denne Haves aarlige Vedligeholdelse faldt paa Universitetets Budget. Endelig skal jeg nævne endnu et Punkt, som er af en større Betydning. Der optoges paa Indtægtsiden en Anmærkning, ifølge hvilken den Udgift, der var til, at Universitetet skulde have en Eredivedel af Salgsverdien af Grundene paa Gammelholm, gik ud, saaledes at disse Grunde udelukkende skulde sælges til Fordel for Statskassen. Spørgsmaalet om Tilvebringelse af Balance for Universitetet reistes først i Fællesudvalget for Finantsloven for 1875—76, og man maa tilgive mig, om jeg benytter denne Leilighed til at minde om, da det synes at være forglemmt, at det er mig, der paa de Budgetter, jeg har havt den Ære at fremlægge for Rigsdagen, vedholdende har foreslaaet, at der skulde gives Universitetet Dpreisning for den Æret, der var sket, og ikke omvendt. Det er ikke i den Tid, jeg har havt den Ære at være Minister, at